

2024/1264

30.4.2024.

PADOMES REGULA (ES) 2024/1264

(2024. gada 29. aprīlis),

ar ko groza Regulu (EK) Nr. 1467/97 par to, kā paātrināt un precizēt pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūras īstenošanu

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 126. panta 14. punkta otro daļu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta atzinumu ⁽¹⁾,

ņemot vērā Eiropas Centrālās bankas atzinumu ⁽²⁾,

saskaņā ar īpašu likumdošanas procedūru,

tā kā:

- (1) Dalībvalstu ekonomikas politikas virzienu koordinēšanai Savienībā, kā paredzēts Līgumā par Eiropas Savienības darbību (LESD), jāatbilst stabilu cenu, pareizas publisko finanšu un monetāro nosacījumu un ilgtspējīgas maksājumu bilances pamatprincipiem.
- (2) Savienības ekonomikas pārvaldības sistēma, kas ietver sīki izstrādātu politikas koordinācijas un dalībvalstu ekonomikas politikas uzraudzības sistēmu, ir palīdzējusi dalībvalstīm sasniegt to ekonomikas un fiskālās politikas mērķus. Kopš Līguma par Eiropas Savienību ⁽³⁾ (LES), kas noslēgts 1992. gada 7. februārī Māstrihtā, ekonomikas pārvaldības sistēma ir palīdzējusi sasniegt makroekonomikas konverģenci, nodrošināt stabilas publiskās finanses un novērst makroekonomikas nelīdzsvarotību. Kopā ar kopēju monetāro politiku un vienotu valūtu eurozonā ekonomikas pārvaldības sistēma ir radījusi apstākļus ekonomikas stabilitātei, ilgtspējīgai un iekļaujošai ekonomikas izaugsmei un lielākai Savienības iedzīvotāju nodarbinātībai.
- (3) Stabilitātes un izaugsmes pakts, ko sākotnēji veidoja Padomes Regulas (EK) Nr. 1466/97 ⁽⁴⁾ un (EK) Nr. 1467/97 ⁽⁵⁾ un Eiropadomes 1997. gada 17. jūnija rezolūcija ⁽⁶⁾, ir balstīts uz mērķi nodrošināt stabilas un ilgtspējīgas valsts finanses kā līdzekli, lai stiprinātu nosacījumus cenu stabilitātei un spēcīgai, ilgtspējīgai un iekļaujošai izaugsmei, kuras pamatā ir finanšu stabilitāte, tādējādi atbalstot Savienības ilgtspējīgas izaugsmes un nodarbinātības mērķu sasniegšanu.
- (4) Ekonomikas un monetārās savienības trešajā posmā uz dalībvalstīm, ievērojot LESD 126. panta 1. punktu, attiecas pienākums izvairīties no pārmērīga valsts budžeta deficīta.
- (5) Savienības ekonomikas pārvaldības sistēma būtu jāpielāgo, lai labāk ņemtu vērā lielāku fiskālā stāvokļa neviendabīgumu, valsts parādu un ekonomikas problēmas, kā arī cita veida neaizsargātību dalībvalstīs. Spēcīgā politiskā reakcija uz Covid-19 pandēmiju izrādījās ļoti efektīva, lai mazinātu minētās pandēmijas izraisītās krīzes ekonomiskās un sociālās sekas, taču tās rezultātā ievērojami palielinājās publiskā un privātā sektora parāda attiecība, kas akcentē, cik svarīgi ir pakāpeniski, reālistiski, ilgtspējīgi un izaugsmi veicinošā veidā samazināt parāda attiecību un deficītu līdz piesardzīgam līmenim, dodot rīcības brīvību īstenot pretciklisku politiku un novēršot makroekonomikas nelīdzsvarotību, vienlaikus pievēršot pienācīgu uzmanību nodarbinātības un sociālajiem mērķiem. Tajā pašā laikā Savienības ekonomikas pārvaldības sistēma būtu jāpielāgo, lai palīdzētu risināt vidēja

⁽¹⁾ 2024. gada 23. aprīļa atzinums (Oficiālajā Vēstnesī vēl nav publicēts).

⁽²⁾ OV C 290, 18.8.2023., 17. lpp.

⁽³⁾ OV C 191, 29.7.1992., 1. lpp.

⁽⁴⁾ Padomes Regula (EK) Nr. 1466/97 (1997. gada 7. jūlijs) par budžeta stāvokļa uzraudzības un ekonomikas politikas uzraudzības un koordinācijas stiprināšanu (OV L 209, 2.8.1997., 1. lpp.).

⁽⁵⁾ Padomes Regula (EK) Nr. 1467/97 (1997. gada 7. jūlijs) par to, kā paātrināt un precizēt pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūras īstenošanu (OV L 209, 2.8.1997., 6. lpp.).

⁽⁶⁾ Eiropadomes Rezolūcija par Stabilitātes un izaugsmes paktu, Amsterdamā, 1997. gada 17. jūnijs (OV C 236, 2.8.1997., 1. lpp.).

termiņa un ilgtermiņa problēmas, ar kurām saskaras Savienība, piemēram, panākt taisnīgu digitālo un zaļo pārkārtošanos, tostarp klimata mērķi, kas noteikts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) 2021/1119 ⁽⁷⁾, nodrošināt enerģētisko drošību, atbalstīt atvērtu stratēģisko autonomiju, risināt ar demogrāfiskajām pārmaiņām saistītās problēmas, stiprināt sociālo un ekonomisko noturību un noturīgu konvergenci un īstenot Stratēģisko kompasu drošībai un aizsardzībai – tas viss prasa reformas un pastāvīgi augstu investīciju līmeni turpmākajos gados.

- (6) Savienības ekonomikas pārvaldības sistēmai būtu jāveicina stabila un ilgtspējīga publiskās finanses un ilgtspējīga un iekļaujoša izaugsme, un tāpēc dalībvalstis būtu jādiferencē, ņemot vērā to valsts parāda un ekonomikas problēmas un pieļaujot konkrētām valstīm raksturīgu daudzgadu fiskālo virzību, vienlaikus nodrošinot efektīvu daudzpusēju uzraudzību un ievērojot vienlīdzīgas attieksmes principu.
- (7) Lai nodrošinātu pārredzamu un vienotu Savienības sistēmu, kuras pamatā ir LESD 126. panta 2. punktā un LES un LESD pievienotajā Protokolā (Nr. 12) par pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūru ("Protokols (Nr. 12)") minētās atsauces vērtības, uz risku balstītu uzraudzības sistēmu vajadzētu līdzsvarot ar daudzpusēju uzraudzību, kas balstīta uz stingrāku izpildi un ļauj ņemt vērā konkrētām valstīm raksturīgo fiskālo virzību.
- (8) Lai vienkāršotu Savienības fiskālo sistēmu un palielinātu pārredzamību, vienotam darbības rādītājam, kas balstīts uz parāda ilgtspēju, būtu jākalpo par pamatu fiskālās virzības noteikšanai un ikgadējai fiskālajai uzraudzībai katrā dalībvalstī. Minētā vienotā darbības rādītāja pamatā vajadzētu būt valsts finansētiem neto primārajiem izdevumiem, proti: valdības izdevumiem, atskaitot procentu izdevumus, diskrecionāros ieņēmumu pasākumus, izdevumus par Savienības programmām, kas pilnībā atbilst Savienības fondu ieņēmumiem, valsts izdevumus par Savienības finansēto programmu līdzfinansēšanu, kā arī bezdarbnieka pabalstu izdevumu cikliskos elementus. Atbilstīgi pamatprincipiem, ko Komisija izmantojusi, klasificējot darījumus kā vienreizējus darījumus un citus pagaidu pasākumus, minētie vienreizējie un citi pagaidu pasākumi arī būtu jāatskaita no neto izdevumu rādītāja. Minētais rādītājs, kuru neietekmē automātisko stabilizatoru darbība un citas izdevumu svārstības, kas nav valdības tiešā kontrolē, nodrošina rīcības brīvību pretcikliskai makroekonomiskai stabilizācijai.
- (9) Pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūra, ko piemēro budžeta deficīta atsauces vērtības 3 % apmērā no iekšzemes kopprodukta (IKP) pārkāpumiem un kas minēta LESD 126. panta 2. punktā un Protokolā (Nr. 12), ir vispārārtzīts Savienības fiskālās uzraudzības sistēmas elements, kas ir efektīvi ietekmējis fiskālo politiku dalībvalstīs.
- (10) Lai stiprinātu pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūru, ko piemēro parāda kritērija 60 % apmērā no IKP pārkāpumiem un kas minēta LESD 126. panta 2. punktā un Protokolā (Nr. 12), galvenā uzmanība būtu jāpievērš atkāpēm no neto izdevumu virzības, ko Padome noteikusi, ievērojot Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2024/1263 ⁽⁸⁾.
- (11) Ievērojot Regulu (ES) 2024/1263, Padome pēc Komisijas ieteikuma varētu atļaut dalībvalstīm novirzīties no neto izdevumu virzības, ko Padome noteikusi saskaņā ar minēto regulu, nopietnas ekonomikas lejupslīdes gadījumā eurozonā vai Savienībā kopumā, vai ārkārtas apstākļos, kuri ir ārpus valdības kontroles un kuri būtiski ietekmē attiecīgās dalībvalsts publiskās finanses, ar noteikumu, ka tas neapdraud fiskālo stabilitāti vidējā termiņā. Līdz ar to šādu novirzi nevajadzētu reģistrēt kontroles kontā, ne arī tās rezultātā sākt uz parādu balstītu pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūru.
- (12) Novērtējot pārmērīga budžeta deficīta pastāvēšanu saskaņā ar LESD 126. panta 3. punktu, Komisijai būtu jāņem vērā visi attiecīgie faktori. Būtisks valsts parāda problēmas attiecīgajā dalībvalstī būtu jāuzskata par būtisku pastiprinošo faktoru.

⁽⁷⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/1119 (2021. gada 30. jūnijs), ar ko izveido klimatneitralitātes panākšanas satvaru un groza Regulas (EK) Nr. 401/2009 un (ES) 2018/1999 ("Eiropas Klimata akts") (OV L 243, 9.7.2021., 1. lpp.).

⁽⁸⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2024/1263 (2024. gada 29. aprīlis) par ekonomikas politikas efektīvu koordināciju un budžeta daudzpusēju uzraudzību un ar ko atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 1466/97 (OV L, 2024/1263, 30.4.2024., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj>).

- (13) Atzīstot pieaugošo ģeopolitisko spriedzi un drošības izaicinājumus un ar to saistīto vajadzību dalībvalstīm palielināt savas spējas, valdības investīciju aizsardzībā palielināšana attiecīgā gadījumā būtu jāuzskata par būtisku faktoru, kad tiek novērtēta pārmērīga budžeta deficīta pastāvēšana saskaņā ar LESD 126. panta 3. punktu. Minēto faktoru varētu novērtēt, ņemot vērā Savienības vidējos rādītājus, vidēja termiņa tendences vai citus attiecīgus kritērijus, ņemot vērā arī statistikas noteikumus par militārā ekipējuma izdevumu reģistrēšanas laiku.
- (14) Lai sekotu līdzi faktiskajām novirzēm no neto izdevumu virzības, kā noteikts Regulā (ES) 2024/1263, Komisijai būtu jāizveido kontroles konts katrai dalībvalstij, lai sekotu līdzi gada novirzēm laika gaitā. Izpildes darbībām vajadzētu būt balstītam uz kontroles konta informāciju. Konkrētāk, Komisijai būtu jāsaņem ziņojums saskaņā ar LESD 126. panta 3. punktu, ja valsts parāda attiecība pret IKP pārsniedz atsaucies vērtību, budžeta stāvoklis nav tuvu līdzsvaram vai ar pārpalikumu un ja dalībvalsts kontroles kontā reģistrētās novirzes pārsniedz noteiktās gada vai kumulatīvās robežvērtības. Budžeta stāvokli uzskata par tuvu līdzsvaram, ja valsts budžeta deficīts nepārsniedz 0,5 % no IKP.
- (15) Koriģējošajai neto izdevumu virzībai saskaņā ar pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūru līdz Padomes noteiktajam termiņam būtu jāsamazina vai jāsauglabā valsts budžeta deficīts, kas nepārsniedz LESD 126. panta 2. punktā un Protokolā (Nr. 12) minēto atsaucies vērtību 3 % apmērā no IKP. Koriģējošā neto izdevumu virzība saskaņā ar pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūru principā būtu tā, ko sākotnēji noteikusi Padome, vienlaikus ņemot vērā nepieciešamību nodrošināt minimālo strukturālo korekciju 0,5 procentpunktu apmērā no IKP gadījumā, kad pārkāpts deficīta kritērijs, vai nepieciešamību koriģēt novirzi no minētās virzības, ja tiek pārkāpts parāda kritērijs. Ja objektīvu apstākļu dēļ sākotnējā virzība vairs nav īstenojama, Padomei vajadzētu spēt noteikt atšķirīgu virzību saskaņā ar pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūru.
- (16) Attiecībā uz dalībvalstīm, kurām piemēro pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūru, Padomei pēc Komisijas ieteikuma arī turpmāk vajadzētu spēt pagarināt pārmērīga budžeta deficīta koriģēšanas termiņu, ja tā konstatē nopietnu ekonomikas lejupslīdi eurozonā vai Savienībā kopumā saskaņā ar Regulu (ES) 2024/1263 vai tādus ārkārtējus apstākļus, kas ir ārpus valdības kontroles un kuriem ir būtiska ietekme uz atsevišķas dalībvalsts publiskajām finansēm saskaņā ar Regulu (ES) 2024/1263, un ar noteikumu, ka tas neapdraud fiskālo stabilitāti vidējā termiņā.
- (17) Regulas (EK) Nr. 1467/97 īpašie noteikumi par iemaksām otrā līmeņa pensiju sistēmās būtu jāsvīturo, jo Padomes noteiktajā neto izdevumu virzībā jau būtu jāņem vērā ieņēmumu zaudējumi, kas saistīti ar šādām iemaksām.
- (18) Neatkarīgas fiskālās iestādes ir pierādījušas savu spēju veicināt fiskālo disciplīnu un stiprināt dalībvalstu publisko finanšu uzticamību. Lai palielinātu valstu atbildību, reformētajā Savienības ekonomikas pārvaldības sistēmā būtu jāsauglabā neatkarīgu fiskālo iestāžu konsultatīvā loma, lai pakāpeniski palielinātu to spējas. Savienības ekonomikas pārvaldības sistēmā nozīmīgāku konsultatīvo lomu vajadzētu piešķirt pastāvīgai un neatkarīgākai Eiropas Fiskālajai padomei.
- (19) Būtu jāparedz skaidri nosacījumi pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūru atcelšanai. Atcelšanas nosacījums būtu tas, ka deficīts saglabātos ticami zemāks par LESD 126. panta 2. punktā un Protokolā (Nr. 12) minēto atsaucies vērtību 3 % no IKP, un uz parādu balstītas pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūras gadījumā – ka dalībvalsts pierādītu atbilstību neto izdevumu virzībai saskaņā ar pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūru.
- (20) LESD 126. panta 11. punktā paredzētajām sodanaudām nebūtu jāparedz minimālā summa, bet tās būtu jāuzkrāj, līdz tiek veikti efektīvi pasākumi, lai radītu reālu stimulu ievērot paziņojumus, kas dalībvalstīm sniegti pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūras ietvaros saskaņā ar LESD 126. panta 9. punktu.
- (21) Šī grozošā regula ir daļa no tiesību aktu kopuma, kas ietver arī Regulu (ES) 2024/1263 un Padomes Direktīvu (ES) 2024/1265⁽⁹⁾. Kopā šie trīs leģislatīvie akti (turpmāk kopā “ekonomikas pārvaldības sistēmas reforma”) veido reformētu Savienības ekonomikas pārvaldības sistēmu, kas Savienības tiesību aktos iekļauj 2012. gada 2. marta Līguma par stabilitāti, koordināciju un pārvaldību ekonomiskajā un monetārajā savienībā⁽¹⁰⁾ (“LSKP”) III sadaļas (Budžeta pakts) saturu saskaņā ar minētā līguma 16. pantu. Pamatojoties uz pieredzi, kas gūta, dalībvalstīm īstenojot

⁽⁹⁾ Padomes Direktīva (ES) 2024/1265 (2024. gada 29. aprīlis), ar ko groza Direktīvu 2011/85/ES par prasībām dalībvalstu budžeta struktūrām (OV L, 2024/1265, 30.4.2024., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1265/oj>).

⁽¹⁰⁾ https://www.consilium.europa.eu/media/20399/st00tscg26_en12.pdf.

LSKP, ekonomikas pārvaldības sistēmas reforma saglabā Budžeta pakta vidēja termiņa ievirzi kā instrumentu budžeta disciplīnas un izaugsmes veicināšanas sasniegšanai. Ekonomikas pārvaldības sistēmas reformā ir iekļauta pastiprināta konkrētai valstij raksturīga dimensija, kuras mērķis ir palielināt valstu atbildību, tostarp saglabājot neatkarīgu fiskālo iestāžu konsultatīvo lomu, kas balstās uz Budžeta pakta valsts fiskālās korekcijas mehānismu kopīgajiem principiem, kurus Komisija ierosinājusi savā 2012. gada 20. jūnija paziņojumā saskaņā ar LSKP 3. panta 2. punktu. Izdevumu analīze, atskaitot diskrecionāros ieņēmumu pasākumus, Budžeta paktā prasītās atbilstības novērtēšanai kopumā, ir izklāstīta Regulā (ES) 2024/1263. Tāpat kā Budžeta paktā īslaicīgas novirzes no vidēja termiņa plāna ir atļautas tikai izņēmuma apstākļos saskaņā ar Regulu (ES) 2024/1263 un saskaņā ar noteikumiem par kontroles kontu. Līdzīgi kā Budžeta paktā, ja ir būtiskas novirzes no vidēja termiņa plāna, būtu jāsteno pasākumi, lai noteiktā laikposmā koriģētu novirzes. Ekonomikas pārvaldības sistēmas reforma stiprina fiskālās uzraudzības un izpildes procedūras, lai izpildītu apņemšanos veicināt stabilas un ilgtspējīgas publiskās finanses un ilgtspējīgu un iekļaujošu izaugsmi. Tādējādi ekonomikas pārvaldības sistēmas reforma saglabā Budžeta paktā noteiktos budžeta disciplīnas un parāda ilgtspējas pamatmērķus.

- (22) Kad reformētā sistēma stājas spēkā, dalībvalstīm, uz kurām attiecas pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūra, ir vajadzīgi pārejas noteikumi. Ieteikumi saskaņā ar LESD 126. panta 7. punktu un paziņojumi saskaņā ar LESD 126. panta 9. punktu, kas pieņemti pirms šīs grozītās regulas stāšanās spēkā, ir jāpārskata, lai tos saskaņotu ar Regulas (EK) Nr. 1467/97 grozītajiem noteikumiem. Tas ļautu Padomei noteikt koriģējošu neto izdevumu virzību saskaņā ar minētajiem jaunajiem noteikumiem dalībvalstīm, kuras ir veikušas pasākumus, nepaātrinot pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūru.
- (23) Tā kā uz deficītu balstītas pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūras noteikumi paliek nemainīgi un minimālais ikgadējais strukturālais uzlabojums ir vismaz 0,5 % no IKP kā kritērijs, ņemot vērā būtiskās izmaiņas procentu likmju vidē, Komisija pārejas periodā 2025., 2026. un 2027. gadā – lai nemazinātu Atveseļošanas un noturības mehānismu, kas izveidots ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/241⁽¹⁾, pozitīvo ietekmi – var koriģēt minēto kritēriju, lai ņemtu vērā procentu maksājumu pieaugumu, kad nosaka ierosināto koriģējošo virzību saistībā ar pirmo vidēja termiņa fiskāli strukturālo plānu 2025., 2026. un 2027. gadam pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūras ietvaros, ar noteikumu, ka attiecīgā dalībvalsts paskaidro, kā tā nodrošinās reformu un investīciju īstenošanu, reaģējot uz galvenajām problēmām, kas apzinātas Eiropas pusgadā, jo īpaši konkrētām valstīm adresētajos ieteikumos, un pievērsīsies Savienības kopīgajām prioritātēm, kā noteikts Regulā (ES) 2024/1263, atbilstoši mērķim īstenot zaļo un digitālo pārkārtošanos un palielināt aizsardzības spējas.
- (24) Tādēļ būtu attiecīgi jāgroza Regula (EK) Nr. 1467/97.
- (25) Ņemot vērā Stabilitātes un izaugsmes paktā noteikto termiņu, šai regulai būtu jāstājas spēkā steidzamības kārtā dienā, kad to publicē *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*,

IR PIENĒMUSI ŠO REGULU.

1. pants

Regulu (EK) Nr. 1467/97 groza šādi:

- 1) regulas 1. un 2. pantu aizstāj ar šādiem:

“1. pants

1. Šajā regulā paredz noteikumus, kā paātrināt un precizēt pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūras īstenošanu. Pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūras mērķis ir nepieļaut pārmērīgu valsts budžeta deficītu un, ja tāds rodas, veicināt tā tūlītēju koriģēšanu, saderības ar budžeta disciplīnu novērtēšanai izmantojot valsts budžeta deficīta un valsts parāda kritēriju.

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/241 (2021. gada 12. februāris), ar ko izveido Atveseļošanas un noturības mehānismu (OV L 57, 18.2.2021., 17. lpp.).

2. Šajā regulā "iesaisītās dalībvalstis" ir dalībvalstis, kuru naudas vienība ir euro.
3. Piemēro Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2024/1263 (*) 2. panta definīcijas.

2. pants

1. Valsts budžeta deficīta pārsniegumu pār atsaucis vērtību uzskata par ārkārtēju saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 126. panta 2. punkta a) apakšpunkta otro ievilkumu, ja to izraisa nopietna ekonomikas lejupslīde eurozonā vai Savienībā kopumā, ko Padomes konstatējusi saskaņā ar Regulas (ES) 2024/1263 25. pantu, vai ārkārtēji apstākļi ārpus valdības kontroles ar būtisku ietekmi uz attiecīgās dalībvalsts publiskajām finansēm, saskaņā ar minētās regulas 26. pantu.

Turklāt šo pārsniegumu, kas pārsniedz atsaucis vērtību, uzskata par pagaidu, ja Komisijas sniegtās budžeta prognozes liecina par to, ka deficīts kļūs mazāks par atsaucis vērtību, beidzoties pirmajā daļā minētajai nopietnajai ekonomikas lejupslīdei vai ārkārtējiem apstākļiem.

2. Ja valsts parāda attiecība pret iekšzemes kopproduktu (IKP) pārsniedz atsaucis vērtību, uzskata, ka tā pietiekami strauji samazinās un tuvinās atsaucis vērtībai saskaņā ar LESD 126. panta 2. punkta b) apakšpunktu, ja attiecīgā dalībvalsts ievēro savu neto izdevumu virzību, kā to noteikusi Padome.

Komisija sagatavo ziņojumu saskaņā ar LESD 126. panta 3. punktu, ja valsts parāda attiecība pret IKP pārsniedz atsaucis vērtību, budžeta stāvoklis nav tuvu līdzsvaram vai ar pārpalikumu un ja dalībvalsts kontroles kontā reģistrētās novirzes pārsniedz:

- a) vai nu 0,3 procentpunktus no IKP gadā,
- b) vai 0,6 procentpunktus no IKP kumulatīvi.

3. Gatavojot ziņojumu saskaņā ar LESD 126. panta 3. punktu, Komisija ņem vērā visus minētajā pantā uzskaitītos attiecīgos faktorus, ciktāl tie būtiski ietekmē novērtējumu par attiecīgās dalībvalsts atbilstību deficīta un parāda kritērijiem.

LESD 126. panta 3. punktā minētajā ziņojumā attiecīgi atspoguļo:

- a) valsts parāda problēmu līmeni, balstoties uz Regulas (ES) 2024/1263 10. pantā minēto metodiku, valsts parāda pozīcijas un tā finansējuma attīstību un saistītos riska faktorus, jo īpaši termiņstruktūru, parāda denominācijas valūtu un iespējamās saistībās, tostarp jebkādas netiešās saistības, kas attiecas uz sabiedrības novecošanu, un privātā sektora parādu;
- b) vidēja termiņa budžeta stāvokļa attīstību, tostarp jo īpaši faktiskās novirzes apmēru no neto izdevumu virzības, kā to noteikusi Padome, gada un kumulatīvā izteiksmē, ko mēra kontroles kontā;
- c) vidēja termiņa ekonomikas stāvokļa attīstību, tostarp potenciālo izaugsmi, inflācijas attīstību un cikliskās norises salīdzinājumā ar pieņēmumiem, kas ir pamatā neto izdevumu virzībai, kā to noteikusi Padome;
- d) progresu, kas panākts, īstenojot reformas un investīcijas, tostarp jo īpaši rīcībpolitikas, kuru mērķis ir novērst un koriģēt makroekonomikas nelīdzsvarotību, un rīcībpolitikas, kuru mērķis ir īstenot Savienības kopējo izaugsmes un nodarbinātības stratēģiju, tostarp tās, ko atbalsta Atveseļošanas un noturības mehānisms, kas izveidots ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/241 (**), un publisko finanšu vispārējo kvalitāti, jo īpaši valstu budžeta struktūru efektivitāti;
- e) attiecīgā gadījumā valdības investīciju palielināšanu aizsardzības jomā, ņemot vērā arī laiku, kad tiek reģistrēti izdevumi par militāro ekipējumu.

Komisija pienācīgi un precīzi ņem vērā jebkurus citus faktorus, kurus attiecīgā dalībvalsts uzskata par būtiskiem, lai visaptveroši novērtētu atbilstību deficīta un parāda kritērijiem, un kurus dalībvalsts paziņojusi Padomei un Komisijai. Šajā kontekstā īpaši ņem vērā finanšu iemaksas ar mērķi veicināt starptautisko solidaritāti un sasniegt Regulas (ES) 2024/1263 13. panta c) punktā minētās Savienības kopīgās prioritātes.

4. Padome un Komisija veic visu attiecīgo faktoru līdzsvarotu vispārēju novērtēšanu, jo īpaši par to, cik lielā mērā tie kā pastiprinoši vai mazinoši faktori ietekmē novērtējumu par deficīta un/vai parāda kritērija ievērošanu. Ja dalībvalsts saskaras ar būtiskām valsts parāda problēmām, kā minēts šā panta 3. punkta otrās daļas a) apakšpunktā, to uzskata par būtisku pastiprinošo faktoru. Labvēlīgas cikliskas norises ekonomikā, budžetā un finansēs neuzskata par mazinošiem faktoriem, savukārt nelabvēlīgas norises var uzskatīt par mazinošiem faktoriem.

Ja, novērtējot atbilstību pēc budžeta deficīta kritērija, valsts parāda attiecība pret IKP pārsniedz atsaucis vērtību, tad, lemjot par to, vai pastāv pārmērīgs budžeta deficīts saskaņā ar LESD 126. panta 4., 5. un 6. punktu, minētos faktoros ņem vērā tikai tad, ja vienlaikus ir pilnīgi izpildīti divi pamatprincipa nosacījumi – ka pirms šo attiecīgo faktoru ņemšanas vērā vispārējās valdības budžeta deficīts saglabājas tuvu atsaucis vērtībai un ka atsaucis vērtība tiek pārsniegta tikai īslaicīgi.

Tomēr, lemjot par to, vai pastāv pārmērīgs budžeta deficīts, minētos faktoros ņem vērā, novērtējot atbilstību, pamatojoties uz parāda kritēriju.

5. Ja, ievērojot Regulas (ES) 2024/1263 25. un 26. pantu, dalībvalstīm ir atļauts novirzīties no neto izdevumu virzības, Komisija un Padome savā novērtējumā var nolemt neizdarīt secinājumu par pārmērīga budžeta deficīta pastāvēšanu.

6. Ja Padome, rīkojoties saskaņā ar LESD 126. panta 6. punktu, nolemj, ka dalībvalstī pastāv pārmērīgs budžeta deficīts, Padome un Komisija, veicot LESD 126. pantā paredzētos turpmākos procedūras posmus, ņem vērā šā panta 3. punktā minētos attiecīgos faktoros, jo tie ietekmē situāciju attiecīgajā dalībvalstī, tostarp, kā norādīts šīs regulas 5. panta 2. punktā, jo īpaši attiecībā uz pārmērīga budžeta deficīta novēršanas termiņa noteikšanu un vajadzības gadījumā – minētā termiņa pagarināšanu. Tomēr minētos būtiskos faktoros neņem vērā, pieņemot Padomes lēmumu saskaņā ar LESD 126. panta 12. punktu par dažu vai visu to lēmumu atcelšanu, ko tā pieņēmusi saskaņā ar LESD 126. panta 6. līdz 9. punktu un 11. punktu.

(*) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2024/1263 (2024. gada 29. aprīlis) par ekonomikas politikas efektīvu koordināciju un budžeta daudzpusēju uzraudzību un ar ko atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 1466/97 (OV L, 2024/1263, 30.4.2024., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj>).

(**) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/241 (2021. gada 12. februāris), ar ko izveido Atveseļošanas un noturības mehānismu (OV L 57, 18.2.2021., 17. lpp.);

2) regulas 3. pantu aizstāj ar šādu:

“3. pants

1. Pēc tam kad Komisija pieņem pārskatu, kas sagatavots saskaņā ar LESD 126. panta 3. punktu, divu nedēļu laikā Ekonomikas un finanšu komiteja sniedz atzinumu saskaņā ar LESD 126. panta 4. punktu.

2. Pilnīgi ņemot vērā šā panta 1. punktā minēto atzinumu, Komisija, ja tā uzskata, ka pastāv pārmērīgs budžeta deficīts, nosūta atzinumu un ieteikumu Padomei saskaņā ar LESD 126. panta 5. un 6. punktu un informē par to Eiropas Parlamentu.

3. Saskaņā ar LESD 126. panta 6. punktu Padome izlemj, vai pastāv pārmērīgs budžeta deficīts, parasti četros mēnešos pēc ziņošanas termiņu beigām, kas noteikti Padomes Regulas (EK) Nr. 479/2009 (*) 3. panta 2. un 3. punktā. Ja Padome nolemj, ka pastāv pārmērīgs budžeta deficīts, tā vienlaicīgi sniedz ieteikumus attiecīgajai dalībvalstij saskaņā ar LESD 126. panta 7. punktu. Padome publisko saskaņā ar LESD 126. panta 6. punktu pieņemtos lēmumus.

4. Padomes ieteikums, ko tā sniedz saskaņā ar LESD 126. panta 7. punktu, paredz maksimāli sešu mēnešu termiņu, kurā attiecīgajai dalībvalstij efektīvi jāīstojas. Ja situācija ir nopietna, termiņu, kādā efektīvi jāīstojas, var samazināt uz trim mēnešiem. Padomes ieteikums nosaka arī pārmērīga budžeta deficīta novēršanas termiņu.

Savā ieteikumā Padome arī pieprasa, lai dalībvalsts īsteno korigējošu neto izdevumu virzību, kas nodrošina, ka vispārējās valdības budžeta deficīts saglabājas vai tiek samazināts un saglabāts zem atsaucis vērtības ieteikumā noteiktajā termiņā.

Ja pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūra tika sākta, pamatojoties uz deficīta kritēriju, attiecībā uz gadiem, kad sagaidāms, ka vispārējās valdības budžeta deficīts pārsniegs atsaucies vērtību, koriģējošā neto izdevumu virzība atbilst minimālajai ikgadējai strukturālajai korekcijai vismaz 0,5 % apmērā no IKP.

Ja pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūra tika sākta, pamatojoties uz parāda kritēriju, koriģējošā neto izdevumu virzība ir vismaz tikpat stingra kā neto izdevumu virzība, ko Padome pieņēmusi saskaņā ar Regulas (ES) 2024/1263 17. pantu, un parasti koriģē kumulatīvās novirzes kontroles kontā līdz Padomes noteiktajam termiņam.

5. Šā panta 4. punktā paredzētajā termiņā attiecīgā dalībvalsts ziņo Padomei un Komisijai par rīcību, ko tā veikusi, pildot Padomes ieteikumu atbilstīgi LESD 126. panta 7. punktam. Ziņojumā ietver valsts izdevumu un ieņēmumu mērķus un diskrecionāro pasākumu mērķus gan izdevumu, gan ieņēmumu jomā atbilstīgi Padomes ieteikumam, kā arī informāciju par veiktajiem pasākumiem un paredzēto pasākumu veidu mērķu sasniegšanai. Dalībvalsts ziņojumu dara publiski pieejamu. Dalībvalsts var aicināt attiecīgo neatkarīgo fiskālo iestādi sagatavot atsevišķu nesaistošu ziņojumu par to pasākumu pietiekamību, kas veikti un paredzēti attiecībā uz mērķiem.

6. Padome pēc Komisijas ieteikuma var nolemt pieņemt pārskatītu ieteikumu saskaņā ar LESD 126. panta 7. punktu, ja:

- a) reaģējot uz šādu ieteikumu, ir veikti efektīvi pasākumi un ir izpildīti Regulas (ES) 2024/1263 26. pantā minētie nosacījumi, vai
- b) ir izpildīti Regulas (ES) 2024/1263 25. pantā minētie nosacījumi.

Ar pārskatīto ieteikumu jo īpaši var pagarināt pārmērīga budžeta deficīta novēršanas termiņu – parasti par vienu gadu.

(*) Padomes Regula (EK) Nr. 479/2009 (2009. gada 25. maijs) par to, kā piemērot Eiropas Kopienas dibināšanas līgumam pievienoto Protokolu par pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūru (OV L 145, 10.6.2009., 1. lpp.);

- 3) regulas 4. pantu aizstāj ar šādu:

“4. pants

1. Padome, izvērtējot to, vai ieteikumiem, ko tā izdevusi saskaņā ar LESD 126. panta 7. punktu, ir sekojusi efektīva rīcība, savu lēmumu balsta uz attiecīgās dalībvalsts iesniegto ziņojumu atbilstīgi šīs regulas 3. panta 5. punktam un uz tā piemērošanu, kā arī citiem attiecīgās dalībvalsts valdības publiski paziņotiem un pietiekami sīki izstrādātiem lēmumiem.

Ja Padome saskaņā ar LESD 126. panta 8. punktu konstatē, ka attiecīgā dalībvalsts nav veikusi efektīvu rīcību, tā par to attiecīgi ziņo Eiropadomei.

2. Jebkuru Padomes lēmumu saskaņā ar LESD 126. panta 8. punktu darīt zināmus atklātībai tās ieteikumus, ja tiek konstatēts, ka nav veikta nekāda efektīva rīcība, pieņem, tiklīdz ir beidzies termiņš, kas noteikts saskaņā ar šīs regulas 3. panta 4. punktu.”;

- 4) regulas 5. pantu groza šādi:

a) panta 1. punktu aizstāj ar šādu:

“1. Jebkādu Padomes lēmumu pieprasīt, lai attiecīgā iesaistītā dalībvalsts veic deficīta samazināšanas pasākumus saskaņā ar LESD 126. panta 9. punktu, Padome pieņem divu mēnešu laikā pēc Padomes lēmuma, kurā tā konstatē, ka nav veikta efektīva rīcība saskaņā ar LESD 126. panta 8. punktu. Šādā pieprasījumā Padome prasa, lai dalībvalsts īsteno koriģējošo neto izdevumu virzību saskaņā ar šīs regulas 3. panta 4. punktā noteiktajām prasībām. Padome norāda arī pasākumus, kuri veicinātu koriģējošās neto izdevumu virzības sasniegšanu.”;

b) panta 2. punktu aizstāj ar šādu:

“2. Padome pēc Komisijas ieteikuma var nolemt pieņemt pārskatītu paziņojumu saskaņā ar LESD 126. panta 9. punktu, ja:

- a) reaģējot uz šādu paziņojumu, ir veikti efektīvi pasākumi un ir izpildīti Regulas (ES) 2024/1263 26. pantā minētie nosacījumi, vai
- b) ir izpildīti Regulas (ES) 2024/1263 25. pantā minētie nosacījumi.

Ar pārskatīto paziņojumu jo īpaši var pagarināt pārmērīga budžeta deficīta novēršanas termiņu – parasti par vienu gadu.”;

- 5) regulas 6. panta 1. punktu aizstāj ar šādu:

“1. Padome, izvērtējot to, vai paziņojumam, ko tā izdevusi saskaņā ar LESD 126. panta 9. punktu, ir sekojusi efektīva rīcība, savu lēmumu balsta uz attiecīgās dalībvalsts iesniegto ziņojumu atbilstīgi šīs regulas 5. panta 1. a punktam un uz tā piemērošanu, kā arī citiem attiecīgās dalībvalsts valdības publiski paziņotiem un pietiekami sīki izstrādātiem lēmumiem. Ņem vērā rezultātu, kas iegūts saskaņā ar šīs regulas 10.a pantu veiktajā Komisijas uzraudzības misijā.”;

- 6) regulas 8. pantu aizstāj ar šādu:

“8. pants

1. Jebkuru Padomes lēmumu saskaņā ar LESD 126. panta 11. punktu pastiprināt sankcijas pieņem ne vēlāk kā divus mēnešus pēc ziņojumu iesniegšanas datumiem, ievērojot Regulu (EK) Nr. 479/2009.

2. Jebkuru Padomes lēmumu saskaņā ar LESD 126. panta 12. punktu atcelt dažus vai visus savus lēmumus pieņem pēc iespējas ātrāk un jebkurā gadījumā ne vēlāk kā divus mēnešus no ziņojumu iesniegšanas datumiem, ievērojot Regulu (EK) Nr. 479/2009.

3. Padomes lēmumu, ievērojot LESD 126. panta 12. punktu, pieņem tikai tad, ja budžeta deficīts ir samazināts zem atsaucis vērtības un saskaņā ar Komisijas prognozēm tas šādā līmenī saglabāsies esošajā un nākamajā gadā, un, ja pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūra tika sākta, pamatojoties uz parāda kritēriju, attiecīgā dalībvalsts ir ievērojusi korigējošo neto izdevumu virzību, ko Padome noteikusi saskaņā ar šīs regulas 3. panta 4. punktu vai 5. panta 1. punktu.”;

- 7) regulas 9. panta 1. punktu aizstāj ar šādu:

“1. Pārmērīgā budžeta deficīta novēršanas procedūru aptur, ja:

- a) attiecīgā dalībvalsts rīkojas atbilstoši ieteikumiem, kas sniegti saskaņā ar LESD 126. panta 7. punktu;
- b) attiecīgā iesaistītā dalībvalsts rīkojas atbilstoši paziņojumiem, kas sniegti saskaņā ar LESD 126. panta 9. punktu.”;

- 8) regulas 10. pantu aizstāj ar šādu:

“10. pants

1. Padome un Komisija regulāri uzrauga rīcības īstenošanu, ko veic:

- attiecīgā dalībvalsts, atsaucoties uz ieteikumiem, kas sniegti saskaņā ar LESD 126. panta 7. punktu,
- attiecīgā iesaistītā dalībvalsts, atsaucoties uz paziņojumiem, kas sniegti saskaņā ar LESD 126. panta 9. punktu.

2. Ja iesaistītā dalībvalsts nerīkojas vai, pēc Padomes ieskatiem, šī rīcība ir nepietiekama, Padome nekavējoties pieņem lēmumu, attiecīgi, saskaņā ar LESD 126. panta 9. vai 11. punktu.

3. Ja faktiskā informācija, ievērojot Regulu (EK) Nr. 479/2009, liecina par to, ka iesaistītā dalībvalsts nav novērsusi pārmērīgu budžeta deficītu termiņā, ko nosaka saskaņā ar LESD 126. panta 7. punktu sniegtie ieteikumi vai saskaņā ar LESD 126. panta 9. punktu sniegtie paziņojumi, Padome uzreiz pieņem lēmumu, attiecīgi, saskaņā ar LESD 126. panta 9. vai 11. punktu.”;

- 9) regulas 10.a pantu groza šādi:

a) panta 1. punktu aizstāj ar šādu:

“1. Komisija saskaņā ar šīs regulas mērķiem nodrošina pastāvīgu dialogu ar dalībvalstu iestādēm. Šajā sakarā Komisija jo īpaši veic misijas, lai izvērtētu faktisko ekonomisko situāciju dalībvalstī un konstatētu jebkādas ar šīs regulas mērķu izpildi saistītos riskus vai grūtības, un nodrošina viedokļu apmaiņu ar citām attiecīgajām ieinteresētajām personām, tostarp valstu neatkarīgajām fiskālajām iestādēm.”;

b) panta 2. punktu aizstāj ar šādu:

“2. Pēc tam, kad Padome ir pieņēmusi paziņojumu saskaņā ar LESD 126. panta 9. punktu, un pēc attiecīgās dalībvalsts parlamenta pieprasījuma Komisija var iesniegt savu novērtējumu par ekonomisko un fiskālo situāciju attiecīgajā dalībvalstī. Pastiprināti var uzraudzīt dalībvalstis, uz kurām attiecas ieteikumi un pieprasījumi, kas izdoti pēc atbilstīgi LESD 126. panta 8. punktam pieņemtā lēmuma, un lēmumi, kas pieņemti saskaņā ar LESD 126. panta 11. punktu nolūkā veikt uzraudzību uz vietas. Attiecīgās dalībvalstis sniedz visu informāciju, kas nepieciešama misijas sagatavošanai un norisei.”;

10) regulas 12. pantu aizstāj ar šādu:

“12. pants

1. Sodanaudas summa ir līdz 0,05 % no pēdējā aplēstā iepriekšējā gada IKP sešu mēnešu laikposmā, un to maksā ik pēc sešiem mēnešiem, līdz Padome izvērtē, ka attiecīgā dalībvalsts ir rīkojusies efektīvi, reaģējot uz paziņojumu, kas izdots saskaņā ar LESD 126. panta 9. punktu.

2. Katrā sešu mēnešu laikposmā, kas seko laikposmam, kurā piemērota sodanauda, kamēr lēmums par to, ka pastāv pārmērīgs budžeta deficīts, nav atcelts, Padome izvērtē, vai attiecīgā iesaistītā dalībvalsts ir rīkojusies efektīvi, reaģējot uz Padomes pieprasījumu saskaņā ar LESD 126. panta 9. punktu. Minētajā sešu mēnešu novērtējumā Padome saskaņā ar LESD 126. panta 11. punktu nolemj pastiprināt sankcijas, izņemot, ja attiecīgā iesaistītā dalībvalsts ir izpildījusi Padomes pieprasījumu.”;

11) regulas 14. un 15. pantu aizstāj ar šādiem:

“14. pants

Saskaņā ar LESD 126. panta 12. punktu Padome atceļ sankcijas, kas minētas LESD 126. panta 11. punkta pirmajā un otrajā ievilkumā, atkarībā no panākumiem, ko attiecīgā iesaistītā dalībvalsts sasniegusi, novēršot pārmērīgo budžeta deficītu.

15. pants

Saskaņā ar LESD 126. panta 12. punktu Padome atceļ visas spēkā esošās sankcijas, ja ir atcelts lēmums par to, ka pastāv pārmērīgs budžeta deficīts. Sodanaudu, ko uzliek saskaņā ar šīs regulas 12. pantu, attiecīgā iesaistītā dalībvalsts nesāņem atpakaļ.”;

12) regulas 16. pantu aizstāj ar šādu:

“16. pants

Šīs regulas 12. pantā minētās sodanaudas veido Savienības budžeta vispārējos ieņēmumus.”;

13) regulas 17. pantu svītro.

14) regulas 17.a pantu aizstāj ar šādu:

“17.a pants

1. Līdz 2030. gada 31. decembrim un turpmāk reizi piecos gados Komisija publicē ziņojumu par šīs regulas piemērošanu.

Minētajā ziņojumā sniedz izvērtējumu par:

- a) šīs regulas efektivitāti tās mērķa sasniegšanā, kā minēts 1. panta 1. punktā; un
  - b) progresu, kas panākts, lai nodrošinātu dalībvalstu ekonomikas politikas virzienu ciešāku koordinēšanu un stabilu ekonomikas sniegumu konvergenci saskaņā ar LESD.
2. Vajadzības gadījumā 1. punktā minētajam ziņojumam pievieno priekšlikumu par šīs regulas grozīšanu.
  3. Šā panta 1. punktā minēto ziņojumu iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei.”;

15) regulā iekļauj šādu pantu:

“17.b pants

Padome pēc Komisijas ieteikuma pieņem pārskatītu ieteikumu saskaņā ar LESD 126. panta 7. punktu vai pārskatītu paziņojumu saskaņā ar LESD 126. panta 9. punktu dalībvalstīm, uz kurām attiecas ieteikums saskaņā ar LESD 126. panta 7. punktu vai paziņojums saskaņā ar LESD 126. panta 9. punktu 2024. gada 30. aprīlī un kuras ir efektīvi rīkojušās.

Tā pieņem pārskatīto ieteikumu vai paziņojumu kopā ar ieteikumu, ievērojot Regulas (ES) 2024/1263 17. pantu, kurā noteikta neto izdevumu virzība.”;

16) regulas pielikumu svītro.

2. pants

Šī regula stājas spēkā dienā, kad to publicē Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī.

Šī regula uzliek saistības kopumā un tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Luksemburgā, 2024. gada 29. aprīlī

Padomes vārdā

priekšsēdētājs

D. CLARINVAL